

Zachęcamy do analizy materiału szczegółowo opisującego prawne formy współpracy samorządów w Norwegii. Wierzimy, że ta lektura pozwoli Państwu na pełniejszy obraz tego zagadnienia, a ponadto na odniesienie pewnych zagadnień do polskich realiów.

Norwegia posiada liczny katalog form współpracy jednostek samorządowych, do których należą:

- Komitety międzygminne
- Umowa gminy przyjmującej
- Administracyjna współpraca gmin przyjmujących
- Współpraca gmin przyjmujących ze wspólnie wybranym komitetem
- Wspólnoty międzygminne
- Spółki akcyjne
- Spółki międzygminne

Komitety międzygminne

Forma ta uregulowana została w art. 27 norweskiej Local Government Act (Ustawy o samorządzie terytorialnym). Gminy i prowincje mogą utworzyć porozumienie jako oddzielną formę współpracy w celu realizacji wspólnych zadań. Decyzje o utworzeniu takiego porozumienia podejmuje rada gminy i rada prowincji, kontrolując jednocześnie jego działanie.

Podmioty tworzące porozumienie uchwalają statut który reguluje takie kwestie jak: liczba członków i sposób ich przystępowania do porozumienia, obszar działalności porozumienia, czy podmioty uczestniczące wpłacają składki, czy porozumienie posiada możliwość zaciągania pożyczek, zasady wycofania się z porozumienia lub jego rozwiązania.

Każdy z podmiotów może wystąpić z porozumienia przedstawiając pisemne wypowiedzenie. Istnieje jednak pewien wyjątek. Administracja rządowa może postanowić że współpraca będzie nadal kontynuowana do odwołania lub na określony co chroni interes publiczny oraz interesy współpracujących gmin.

Przykładami porozumień w sprawie współpracy w Norwegii są:

- porozumienie w sprawie ochrony przeciwpożarowej lasów, udział 8 gmin
- porozumienie w sprawie edukacji o szkolenia strażaków, udział 8 gmin
- porozumienie w sprawie redukcji zanieczyszczeń, udział wszystkich gmin w powiecie Ostfold.

Umowa gminy przyjmującej

Forma współpracy uregulowana w art. 28 – 1a norweskiej ustawy o samorządzie terytorialnym. Umowa ta polega na przekazaniu przez jedną gminę na rzecz innej kompetencji w zakresie podejmowania decyzji, jeżeli obowiązujące prawo nie stoi temu na przeszkodzie.

Jako przykłady można wskazać:

- Umowa gminy Eidsberg jako gminy gospodarza z ośmioma innymi gminami w sprawie ulgi dla rodziców posiadających dzieci niepełnosprawne

- Umowa trzech gmin w zakresie usług na rzecz rolników i posiadaczy lasów oraz zadań administracyjnych gmin w tym zakresie.

Administracyjna współpraca gmin przyjmujących

Gminy (wspólnoty międzygminne) mogą zlecić innej gminie (przyjmującej) na podstawie art. 28 – 1b ustawy o samorządzie terytorialnym wykonywanie określonych zadań oraz powierzyć podejmowanie decyzji w poszczególnych przypadkach oraz typach spraw. Na zasadzie analogi stosuje się taką formę współpracy między prowincjami.

Przekazania tych uprawnień dokonuje rada poprzez nakazanie własnej administracji ich przekazania dyrektorowi generalnemu gminy przyjmującej. Organy gminy nie mają możliwości dokonania zmian w przypadku zgodnego z ustawą przekazania uprawnień.

Połączone gminy mogą przekazać do wykonania także zadania z zakresu spraw indywidualnych dotyczących współpracujących gmin oraz ich mieszkańców.

Współpraca gmin przyjmujących ze wspólnie wybranym komitetem (art. 28 – 1c ustawy)

Gminy uczestniczące we współpracy gmin przyjmujących mogą na mocy porozumienia utworzyć wspólny komitet wybrany przez te gminy. Postanowienia te stosuje się także do współpracy prowincji. Gminy uczestniczące mogą przekazać komitetowi uprawnienia zasadnicze. Będzie się to odbywało poprzez lokalne rady lub rady powiatów, które mogą delegować swój organ administracyjny do podejmowania decyzji w sprawach indywidualnych lub tego rodzaju sprawach które mają znaczenie fundamentalne. Każdy z uczestników posiada dwóch lub więcej przedstawicieli w komitecie. Członkowie komitetu wybierają spośród siebie przewodniczącego i wiceprzewodniczącego. Można dokonać uzgodnienia, że kierownictwo komitetu będzie przekazywane po kolei poszczególnym członkom, natomiast pozostałe kwestie powinny zostać uregulowane w umowie. W przypadku, gdy prawo przewiduje ograniczenie liczby członków komitetu następuje to na podstawie następującej procedury: liczba członków którzy przekraczają dopuszczalne maksimum może być wybrana przez komitet w drodze losowania, a w sytuacji, gdy okaże się że któraś z uczestniczących gmin zostanie pozbawiona reprezentanta przy rozpatrywaniu określonych spraw wówczas możliwe jest aby posiadała ona reprezentanta jako dodatkowego członka komitetu, który zastąpi innego członka tej społeczności.

Wspólnoty międzygminne

Ta forma współpracy uregulowania została w art. 28 – 2a norweskiej ustawy o samorządach i dotyczy dwóch lub więcej gmin lub dwóch lub więcej prowincji i ma na celu realizację wspólnych zadań powierzonych tym podmiotom na mocy ustawy. Co ważne gmina lub prowincja nie może uczestniczyć w więcej niż jednej wspólnoty. Utworzona w wyniku umowy wspólnota międzygminna stanowi odrębny podmiot prawa.

Wskazana umowa musi mieć charakter pisemny, a jej zmiany wymagają większości 2/3 głosów oddanych. Każda z uczestniczących gmin ponosi nieograniczona odpowiedzialność za zobowiązania zaciągane przez wszystkie gminy w ramach współpracy i w przypadku braku możliwości wyegzekwowania wierzyciel może żądać zaspokojenia indywidualnie od każdej z gmin.

Prawne formy współpracy samorządów w Norwegii. Warto poznać

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 21, grudnia 2012 23:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odśloni: 1830

Głównym organem jest Zarząd składający się z co najmniej trzech przedstawicieli i zastępców z każdej współpracujących gmin, a wyboru dokonuje jej rada. Kadencja zarządu trwa 4 lata. Zarząd spośród swoich członków powołuje przewodniczącego i wiceprzewodniczącego. Zarząd może powołać kierownika administracji spośród dyrektorów zarządzających współpracujących gmin. Ponadto zarząd określa jaki organ wydaje decyzje w sprawie planu finansów, budżetu rocznego i sprawowania finansowego.

Współpracujące gminy obowiązane są do wnoszenia wkładów na pokrycie strat. Możliwe jest zaciąganie pożyczek o ile przewiduje to umowa, która także wskazuje maksymalną jej kwotę. W przypadku utraty płynności finansowej należy natychmiast poinformować podmioty które podpisały umowę, natomiast zarząd niezwłocznie podejmuje decyzję w sprawie dalszego funkcjonowania.

Organem kontrolnym jest rada nadzorcza której członkowie wybierani są spośród członków rady gminy, rady powiatu i organu kontroli gmin uczestniczących. Każdą gminę reprezentuje co najmniej jeden członek. Każdy z podmiotów może w drodze pisemnego powiadomienia skierowanego do innych uczestniczących gmin wypowiedzieć swoje uczestnictwo. Okres wypowiedzenia wynosi jeden rok i biegnie od daty przesłania powiadomienia.

Każda gmina może wnieść sprawę o odstąpieniu do właściwego ministerstwa w ciągu miesiąca po powiadomieniu innych gmin. Ministerstwo może podjąć dwojakiego rodzaju decyzję: o kontynuowaniu współpracy przez określony czas lub natychmiastowym wycofaniu danej gminy z współpracy.

Za zgodą wszystkich gmin ich współpraca może zostać rozwiązana.

Spółki prawa handlowego i spółki międzygminne

W spółkach prawa handlowego udziałowcami mogą być obok samorządów również podmioty prywatne. Przykładowo w prowincji Ostfold funkcjonują 22 spółki akcyjne oraz 10 spółek międzygminnych natomiast w gminie Askim jest 12 spółek akcyjnych a 9 spółek międzygminnych.

Wśród spółek akcyjnych:

- Alarmsentral Brann OST AS zajmującą się otrzymywaniem i przekazywaniem informacji o pożarach, Tworzy ją 16 gmin a także w 3,5 % powiat Askim
- Deltagruppen AS zajmująca się rehabilitacją oraz edukacją osób dorosłych, przygotowywaniem na objęcie nowego stanowiska pracy, nauka języka norweskiego. 35 % udziałów posiada gmina Askim natomiast 65 % inne gminy i powiat Ostfold

Wśród spółek międzygminnych:

- Askim, Hobol og Spydeberg Avloppsamband IKS położona w Askim. Spółka zajmuje się oczyszczaniem ścieków, eksploatacja oczyszczalni ścieków oraz planowaniem i rozwojem obiektów oczyszczalni zgodnie z rozwojem gminy. 81% udziałów posiada gmina Askim natomiast 19 gmina Spydeberg Hobol.
- Indre Ostfold Krisesenter IKS – zajmuje się pomocą osobom w bardzo ciężkiej sytuacji życiowej, ma na celu pomoc i ochronę tych osób. Spółka położona jest w Eidsber a przynależy do niej gmina Askim oraz 8 innych gmin.

Prawne formy współpracy samorządów w Norwegii. Warto poznać

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 21, grudzień 2012 23:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 1830
